

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 เมษายน 2565 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง

เรื่อง การเพิ่มสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพื่อบรรเทาผลกระทบด้านเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) เสนอดังนี้

1. อนุมัติหลักการให้จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษผู้สูงอายุ เพื่อบรรเทาผลกระทบด้านเศรษฐกิจในปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน – กันยายน 2565 ในอัตรา ดังนี้ (1) กลุ่มผู้สูงอายุ 60 – 69 ปี ให้ได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ จำนวน 100 บาทต่อคนต่อเดือน (2) กลุ่มผู้สูงอายุ 70 – 79 ปี ให้ได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ จำนวน 150 บาทต่อคนต่อเดือน (3) กลุ่มผู้สูงอายุ 80 – 89 ปี ให้ได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ จำนวน 200 บาทต่อคนต่อเดือน และ (4) กลุ่มผู้สูงอายุ 90 ปีขึ้นไป ให้ได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ จำนวน 250 บาทต่อคนต่อเดือน

2. มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย (มท.) โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุตามอัตรา ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2562 ต่อไป

3. ในกรณีผู้สูงอายุที่ถูกระงับสิทธิเนื่องจากได้รับสวัสดิการอื่นซ้ำซ้อนจากรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น¹ (อปท.) ให้ได้รับสิทธิตามข้อ 1 ด้วย โดยจะได้รับเมื่อมีการออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่ ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)²

สาระสำคัญของเรื่อง

พม. รายงานว่า

1. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงวัย (Ageing Society) มาตั้งแต่ปี 2548 โดยมีผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ และคาดว่าในปี 2565 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society) คือ มีผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ อีกทั้งในปี 2576 คาดว่าจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super Aged Society) คือ มีผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งประเทศ ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรทั้งหมด 66,171,440 คน เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 11,906,511 คน³ (คิดเป็นร้อยละ 17.90 ของประชากรทั้งประเทศ) โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 10,896,444 ราย

2. จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ยังคงส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ผู้สูงอายุได้รับผลกระทบทางรายได้คิดเป็นร้อยละ 50.7 ของผู้สูงอายุทั้งหมด และรายได้ของผู้สูงอายุที่มาจากการทำงานมีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 40 เหลือเพียงร้อยละ 22 นอกจากนี้ผู้สูงอายุยังได้รับเงินจากบุตรหลานน้อยลง เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจึงกลายเป็นแหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อบรรเทาความทุกข์ยากของกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางและต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และยังเป็นการคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและพึ่งพาตนเองได้ต่อไป พม. จึงเสนอมาตรการการเพิ่มสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (เพิ่มตามช่วงอายุ) เป็นระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน - กันยายน 2565 โดยคาดว่าจะต้องจ่ายเงินให้กับผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพจำนวน 10,896,444 คน (ตามจำนวนผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) เป็นเงินจำนวน 8,348,160,000 บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน) (1)	อัตราเดิม (บาท) (2)	อัตราเพิ่ม (บาท) (3)	อัตราใหม่ 6 เดือน (บาท) (4) = (2) + (3)	งบประมาณที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น 6 เดือน (บาท) (1) x (3) x 6 เดือน
60 - 69	6,471,205	600	100	700	3,882,723,000
70 - 79	3,012,407	700	150	850	2,711,166,300
80 - 89	1,216,591	800	200	1,000	1,459,909,200
90 ปีขึ้นไป	196,241	1,000	250	1,250	294,361,500
รวม	10,896,444	-	-	-	8,348,160,000

ซึ่งมีหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 4 หน่วยงาน ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ดังนี้

- 1) มท. โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหน่วยงานอยู่ในความรับผิดชอบรวมจำนวนทั้งสิ้น 7,772 แห่ง โดยรับการจัดสรรงบประมาณเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 7,547 แห่ง และเป็นหน่วยงานรับงบประมาณตรงจากสำนักงานงบประมาณ (สงป.) จำนวน 225 แห่ง
- 2) กรุงเทพมหานคร 50 เขต
- 3) เมืองพัทยา
- 4) กระทรวงการคลัง (กค.) โดยกรมบัญชีกลาง อำนวยความสะดวกด้านการจ่ายตรงเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามโครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม (e-Payment)